

A szegélyes futrinka Magyarországon

Szél Győző
Állattár
Bogárgyűjtemény

Felfedezése hazánkban

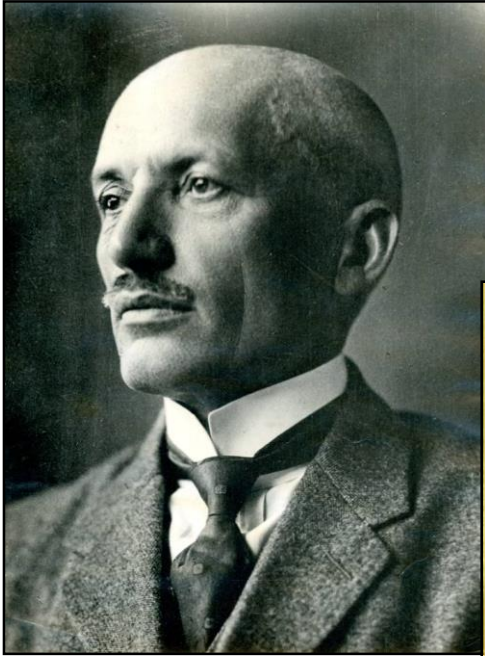

A szegélyes futrinka első magyarországi példányát Dudich Endre zoológus találta meg Darányban, egy itatóvályúban, 1932-ben.

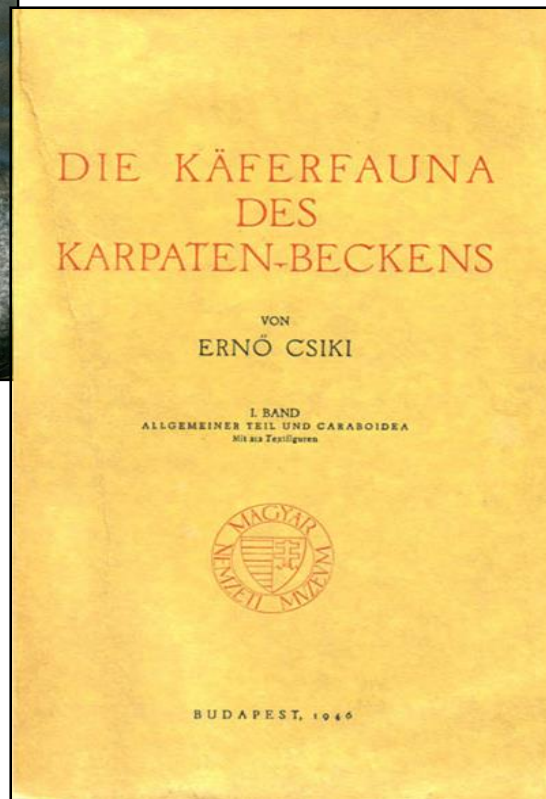

Dudich Endre (1895-1971)

Tudománytörténeti jelentősége

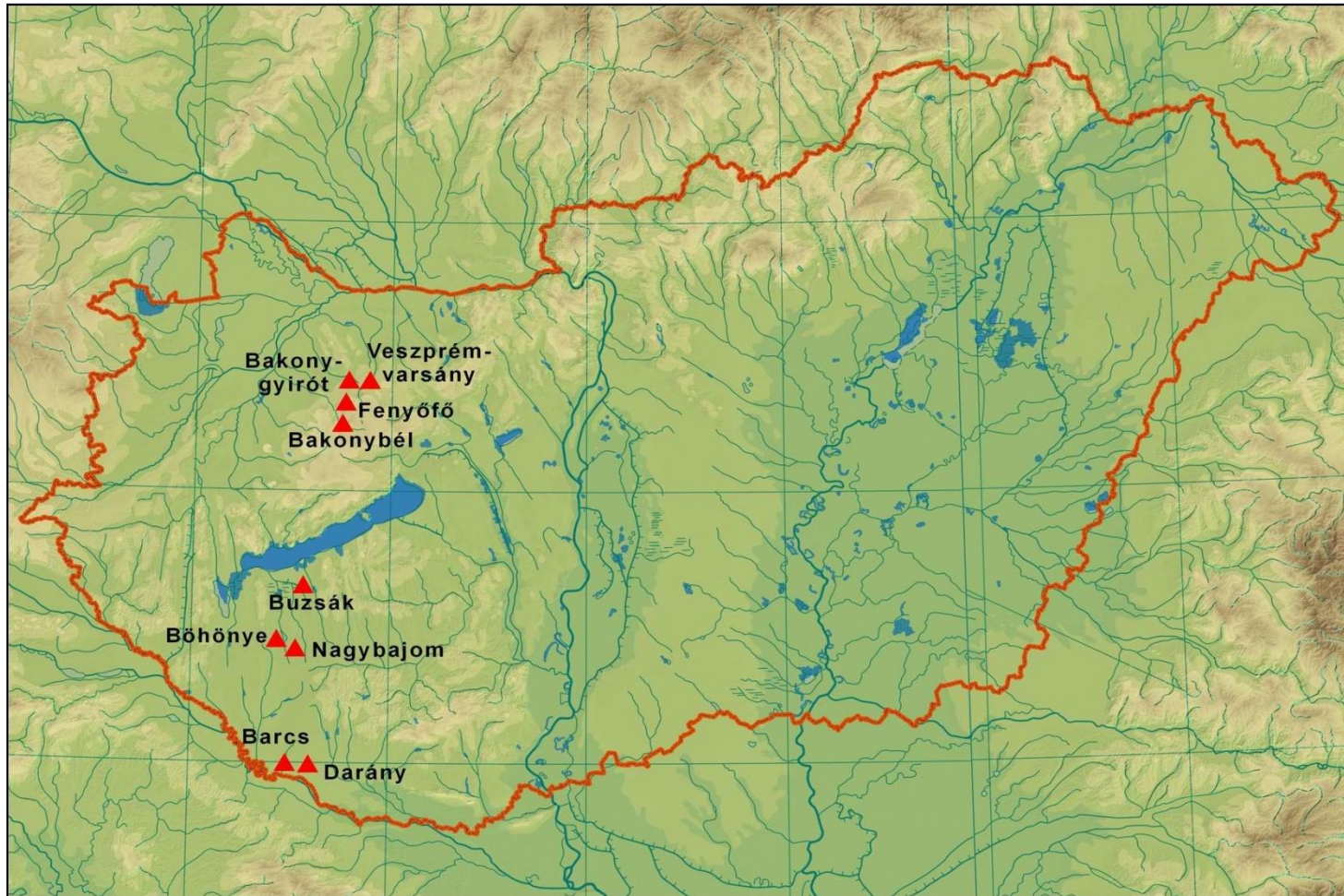
**Csiki Ernő
(1875-1954)**

A Dudich-féle példány értékét növeli, hogy Csiki Ernő, a hazai rovaratan kiválósága azonosította és látta el kézírásos cédulájával. Csiki a nevezetes bogár gyűjtési adatait a Magyar Tudományos Akadémia Kitaibel-díjával kitüntetett monográfiájában ismertette.

**A Kárpát-medence
futóbogarai**

Magyarországi elterjedése

A szegélyes futrinka hazánkban kizárólag a Dunántúlon, ezen belül a Bakonyban és Belső-Somogyban fordul elő.

Néhány somogyi lelőhelye

A fénykép a darányi legelőn, az első hazai példány lelőhelyén készült.

A somogyi példányok zöme a Nagybjom: Homokpuszta lelőhelyről került elő. A ritka bogár tipikus élőhelyét a homoki erdők (akácosok, erdeifenyvesek) szélei és tisztásai képezik.

Varázsos színárnyalatok

A múzeumi példányokon szabad szemmel is látszik, hogy a bogarak oldalszegélye élénk fémfényű. A színárnyalatok a zöldektől a tiszta zöldön át az aransárgáig terjednek.

Nagyító alatt

A futrinkák oldalszegélyének ragyogó fémszíne nem festékanyagtól származik, hanem a kültakaró sajátos finomszerkezetének következménye. A szerkezet kis változása is a színárnyalat módosulásával jár, így a szegélyen olykor a szivárvány szinte összes színe megjelenik egymás mellett.

Források

Csiki, E: (1946): Die Käferfauna des Karpaten-Beckens. – In: Tasnádi-Kubacska, A. (ed.): *Naturwissenschaftliche Monografien, IV*. Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest, pp. 792

Kutasi, Cs. (2004): A szegélyes futrinka (*Carabus marginalis decorus*) előfordulása a Bakonyban. – *Természetvédelmi Közlemények* **11**: 281-284.

Szél, Gy. (2007): Magyarország futrinkái. – In: Forró, L. és Mahunka, S. (szerk): *A Kárpát-medence állatvilágának kialakulása*. Magyar Természettudományi Múzeum, Budapest, pp: 81-106.

A fotókat György Zoltán és Retezár Imre készítette.